

ROZHODNUTÍ

Kárný senát Nejvyššího správního soudu složený z předsedkyně senátu Mgr. Daniely Zemanové a členů senátu: JUDr. Petra Gemmela, Mgr. Věroslava Řezáče, JUDr. Aleny Mátlové, JUDr. Josefa Doubka a JUDr. Dalimily Gadasové, projednal v ústním jednání dne 19. 10. 2011 návrh **předsedkyně Okresního soudu v Tachově**, na zahájení kárného řízení ze dne 17. 1. 2011 proti **JUDr. Š. D.**, soudkyni Okresního soudu v Tachově, a rozhodl

t a k t o :

JUDr. Š. D.,
soudkyně Okresního soudu v Tachově,

I. Podle § 19 odst. 1 zákona č. 7/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů,

s e u z n á v á v i n n o u, ž e

ve věci vedené pod sp. zn. 11 EXE 3481/2010 oprávněné Západočeské univerzity Plzeň proti povinnému D. D. učinila dne 13. 9. 2010 úkon, ačkoliv měla dle § 15 odst. 1 o. s. ř. oznámit svou podjatost, neboť povinný je jejím synem,

t e d y

zaviněně porušila povinnosti soudce uložené § 15 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, a § 80 odst. 1 zákona č. 6/2002 Sb., a ohrozila důvěru v nestranné a spravedlivé rozhodování soudů.

T í m s p á c h a l a

kárné provinění podle § 87 odst. 1 zákona č. 6/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Z a t o s e j í u k l á d á

podle § 88 odst. 1 písm. b) zák. č. 6/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů, kárné opatření

s n í ž e n í p l a t u o 1 5 % n a d o b u 6 (š e s t i) m ě s í c ů,

počínaje měsícem následujícím po právní moci tohoto rozhodnutí.

II. Podle § 19 odst. 2 zákona č. 7/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů,

s e z p r o š ť u j e

kárného obvinění pro skutek spočívající v tom, že:

- 1) Ve věci vedené pod sp. zn. 11 EXE 3481/2010 byl jejím jednáním zapříčiněn neodůvodněný průtah, neboť nebylo rozhodnuto ve lhůtě stanovené v § 44 odst. 3 zákona č. 120/2001 Sb., vzhledem k tomu, že ve věci činila dotaz na soudního exekutora, zda povinný dluh uhradil, ačkoliv návrh netrpěl vadami a byl předložen způsobilý exekuční titul s vyznačenou právní mocí a vykonatelností;
- 2) Nerozhodla o návrhu na nařízení exekuce ve lhůtě stanovené v § 44 odst. 3 EŘ, tj. do 15 dnů ode dne doručení žádosti soudního exekutora o pověření k provedení exekuce v následujících věcech:

11 EXE 1441/2010, 11 EXE 1971/2010, 11 EXE 2351/2010, 11 EXE 681/2010,
 11 EXE 1611/2010, 11 EXE 2131/2010, 11 EXE 2361/2010, 11 EXE 1171/2010,
 11 EXE 1721/2010, 11 EXE 2141/2010, 11 EXE 2371/2010, 11 EXE 1181/2010,
 11 EXE 1731/2010, 11 EXE 2191/2010, 11 EXE 2381/2010, 11 EXE 1391/2010,
 11 EXE 1741/2010, 11 EXE 2201/2010, 11 EXE 2391/2010, 11 EXE 1411/2010,
 11 EXE 1751/2010, 11 EXE 2211/2010, 11 EXE 2401/2010, 11 EXE 1421/2010,
 11 EXE 1761/2010, 11 EXE 2221/2010, 11 EXE 2411/2010, 11 EXE 1431/2010,
 11 EXE 1961/2010, 11 EXE 2341/2010, 11 EXE 2591/2010, 11 EXE 2601/2010,
 11 EXE 2756/2010, 11 EXE 2696/2010, 11 EXE 3771/2010, 11 EXE 4321/2010,
 11 EXE 2611/2010, 11 EXE 2761/2010, 11 EXE 3821/2010, 11 EXE 4551/2010,
 11 EXE 2621/2010, 11 EXE 2762/2010, 11 EXE 3831/2010, 11 EXE 4561/2010,
 11 EXE 2676/2010, 11 EXE 2767/2010, 11 EXE 3851/2010, 11 EXE 4571/2010,
 11 EXE 2681/2010, 11 EXE 2831/2010, 11 EXE 3911/2010, 11 EXE 4581/2010,
 11 EXE 2686/2010, 11 EXE 2841/2010, 11 EXE 3941/2010, 11 EXE 4741/2010,
 11 EXE 2691/2010, 11 EXE 2851/2010, 11 EXE 3951/2010, 11 EXE 4771/2010,
 11 EXE 2981/2010, 11 EXE 3961/2010, 11 EXE 4791/2010, 11 EXE 4931/2010,
 11 EXE 2701/2010, 11 EXE 2991/2010, 11 EXE 3971/2010, 11 EXE 4801/2010,
 11 EXE 2706/2010, 11 EXE 3001/2010, 11 EXE 4001/2010, 11 EXE 4811/2010,
 11 EXE 2711/2010, 11 EXE 3011/2010, 11 EXE 4011/2010, 11 EXE 4861/2010,
 11 EXE 2721/2010, 11 EXE 3041/2010, 11 EXE 4021/2010, 11 EXE 4871/2010,
 11 EXE 2726/2010, 11 EXE 3451/2010, 11 EXE 4031/2010, 11 EXE 4891/2010,
 11 EXE 2731/2010, 11 EXE 3461/2010, 11 EXE 4041/2010, 11 EXE 4901/2010,
 11 EXE 2736/2010, 11 EXE 3741/2010, 11 EXE 4051/2010, 11 EXE 4911/2010,
 11 EXE 2741/2010, 11 EXE 3751/2010, 11 EXE 4301/2010, 11 EXE 4921/2010,
 11 EXE 2751/2010, 11 EXE 3761/2010, 11 EXE 4311/2010, 11 EXE 4929/2010,

protože skutek **n e n í** kárným proviněním.

III.

Řízení o části návrhu, dle něhož měla kárně obviněná soudkyně porušit povinnost uvedenou v § 80 odst. 6 zákona o soudech a soudcích, neboť při projednání postupu ve věci 11 EXE 3481/2010 dne 10. 1. 2011 se chovala nevhodně a urážlivě vůči předsedkyni soudu JUDr. Iloně Kratochvílové, **se** dle § 19 odst. 4 zákona č. 7/2002 Sb. **z a s t a v u j e .**

O d ů v o d n ě n í :**I. Obsah návrhu**

Kárně obviněná soudkyně se dle navrhovatelky dopustila následujícího jednání, kterým měla naplnit skutkovou podstatu kárného provinění:

ad 1)

Jako samosoudkyně Okresního soudu v Tachově (dále též „okresní soud“ nebo „OS“) ve věci vedené tímto soudem pod sp. zn. 11 EXE 3481/2010 oprávněné Západočeské univerzity Plzeň proti povinnému D. D. činila úkony, ačkoliv měla dle § 15 odst. 1 o. s. ř. oznámit svou podjatost, neboť povinný je jejím synem. Dle navrhovatelky byl jednáním kárně obviněné soudkyně též zapříčiněn neodůvodněný průtah, neboť nebylo rozhodnuto ve lhůtě stanovené v § 44 odst. 3 zákona č. 120/2001 Sb., exekučního řádu (dále jen „exekuční řád“) vzhledem k tomu, že ve věci činila dotaz na soudního exekutora, zda povinný dluh uhradil, ačkoliv návrh netrpěl vadami a byl předložen způsobilý exekuční titul s vyznačenou právní mocí a vykonatelností.

ad 2)

Kárně obviněná soudkyně měla dále porušit povinnost uvedenou v § 80 odst. 6 zákona o soudech a soudcích, neboť při projednání postupu ve věci 11 EXE 3481/2010 dne 10. 1. 2011 se chovala nevhodně a urážlivě vůči předsedkyni soudu JUDr. Iloně Kratochvílové, a to za přítomnosti zástupce předsedkyně soudu JUDr. J. J., kdy se opakovaně vůči předsedkyni soudu vyjádřila nevhodnými a urážlivými výroky – obsahově i formou jejich sdělení.

ad 3)

Kárně obviněná soudkyně v celkem 100 exekučních věcech nerozhodla o návrhu na nařízení exekuce ve lhůtě stanovené v § 44 odst. 3 exekučního řádu, tj. do 15 dnů ode dne doručení žádosti soudního exekutora o pověření k provedení exekuce, čímž způsobila neodůvodněné průtahy v řízení.

Jednáním popsaným pod body 1) – 3) kárně obviněná soudkyně dle navrhovatelky porušila povinnosti soudce a ohrozila důvěru v nezávislé a spravedlivé rozhodování soudů.

V odůvodnění návrhu na zahájení řízení navrhovatelka uvedla, že JUDr. D. působí jako soudkyně od 29. 1. 1992, od počátku činnosti byla přidělena k Okresnímu soudu v Tachově na občanskoprávní úsek, kde působí dosud.

Navrhovatelce byl dne 6. 1. 2011 předložen dozorčí úřednicí záznam o provedené prověrce nejstarších nevyřízených spisů 11 Nc a 11 Exe, tj. věcí přidělených k rozhodnutí kárně obviněné soudkyni. Při prověrce navrhovatelka zjistila, že ve věci 11 Exe 3481/2010 došla dne 30. 8. 2010 soudu žádost soudního exekutora o pověření k provedení exekuce. Dle rozvrhu práce

byla věc přidělena kárně obviněné soudkyni. Dle záznamu ve spisu byl tento předložen soudkyni dne 31. 8. 2010, ve spisu byl soudkyní učiněn referát 13. 9. 2010, dle kterého měla být od soudního exekutora vyžádána zpráva, zda povinný dluh již uhradil. Dle razítka vedoucí kanceláře byl spis kanceláři předložen 8. 11. 2010, což potvrzuje i záznam dle informačního systému soudu ISAS (dále jen „ISAS“). Dne 13. 12. 2010 byl do spisu učiněn záznam, že spis byl nalezen na lhůtě a referát nebyl vypraven, soudkyní byla vyznačena nová lhůta a spis předán zapisovatelce. Z osobního spisu JUDr. D. navrhovatelka ověřila skutečnost, že povinný je synem soudkyně.

Navrhovatelka projednala výsledky prověrky s kárně obviněnou soudkyní dne 10. 1. 2011 v její kanceláři, za přítomnosti zástupce předsedkyně soudu JUDr. J. J. Jeho přítomnost považovala za nutnou vzhledem ke skutečnosti, že se k ní kárně obviněná soudkyně v minulosti několikrát chovala nevhodně. Navrhovatelka požádala JUDr. D. o vysvětlení, z jakého důvodu ve věci neoznámila svou podjatost, pokud povinný je jejím synem, a dále, z jakého důvodu ve věci zvolila nestandardní postup v exekučním řízení a dotazovala se soudního exekutora, zda povinný dluh uhradil, a to i přesto, že návrh netrpěl vadami, byl k němu připojen způsobilý exekuční titul s vyznačením právní moci a vykonatelnosti.

Kárně obviněná soudkyně uvedla, že nevidí důvod oznámení své podjatosti, dle jejího názoru i ostatní soudci rozhodují o svých příbuzných, o exekuci nerozhodla v zákonné lhůtě z důvodu učinění dotazu. Podobný dotaz na exekutora, tj. zda povinný již dluh uhradil, činí často. Navrhovatelka i její zástupce kárně obviněné soudkyni sdělili, že byla povinna v dané věci svou podjatost oznámit, její procesní postup v dané věci označili za nestandardní. JUDr. J. ji opakovaně vyzval, aby svá pochybení napravila a ve věci mohlo být rozhodnuto. Kárně obviněná soudkyně na tyto výzvy uvedla, že nevidí důvod pro sdělení své podjatosti, ke dni podání tohoto návrhu tak neučinila.

Dle navrhovatelky se kárně obviněná soudkyně po celou dobu projednávání věci chovala arogantně, neustále zvyšovala hlas, vyjadřovala se vůči navrhovatelce opakovaně nevhodnými a urážlivými výroky.

Navrhovatelka na základě tvrzení kárně obviněné soudkyně, že dotaz na soudního exekutora ohledně uhrazení dluhu povinným činí v řízeních často, prověřila postup této soudkyně v jí přidělených exekučních věcech za první pololetí roku 2009 a za rok 2010. Při této prověrce bylo navrhovatelkou zjištěno, že kárně obviněná soudkyně v některých případech vyžadovala od soudního exekutora listiny, které nebyly k žádosti připojeny, případně jej vyzývala k odstranění vad návrhu, nebo dala podnět k vydání opravného usnesení u exekučního titulu, pokud potřeba takového doplnění vyplývala ze spisu. Dále bylo zjištěno opakované nedodržení lhůty stanovené v § 44 odst. 3 exekučního řádu k vydání rozhodnutí. Dle tohoto ustanovení má být rozhodnutí vydáno nejpozději patnáctý den poté, kdy soudu došla žádost soudního exekutora o pověření k provedení exekuce. Navrhovatelka na základě tohoto zjištění zjistila nedodržení této povinnosti v celkem 100 věcech.

Navrhovatelka navrhla v případě shledání viny uložení kárného opatření dle § 88 odst. 1 písm. b) zákona č. 6/2002 Sb., tj. snížení platu o 30 % na dobu jednoho roku.

II. Vyjádření kárně obviněné soudkyně.

Kárně obviněná soudkyně podala k návrhu na zahájení řízení vyjádření ze dne 23. 2. 2011 a ze dne 9. 8. 2011. K bodu 1) návrhu, tj. vytýkanému postupu při rozhodování věci vedené pod sp. zn. 11 EXE 3481/2010 uvedla, že se nedopustila žádného porušení pracovních

povinností ani etických pravidel. Spis jí byl přidělen v době čerpání dvoutýdenní dovolené v srpnu 2010. Po návratu z dovolené učinila ve věci neodkladné úkony. Tímto úkonem byl dotaz na exekutora, neboť návrh na nařízení exekuce již nesplňoval podmínky pro její nařízení. Po záznamu referátu předala spis do kanceláře a dále se již o něj nezajímala. Kanceláři jí byl spis vrácen v den, kdy činila opakovaný dotaz na exekutora, neboť jí na ten původní neodpověděl. Exekutor se poté k věci písemně vyjádřil, za opožděnou odpověď se omluvil. Následně soudkyně předložila spis předsedkyni soudu s oznámením podjatosti. Nesouhlasí s názorem předsedkyně soudu, že oznámení o podjatosti měla učinit ihned. Uvádí, že v době rozhodování na základě svých osobních poznatků věděla, že podmínky pro nařízení exekuce nejsou dány. Postupovala zcela v souladu s právními předpisy, způsobem, kterým postupuje i v jiných věcech, pokud má vědomost o tom, že podmínky pro nařízení exekuce nejsou dány. Tyto vědomosti čerpá buď z písemných dokladů založených ve spise, nebo v případě předložení dokladu o zaplacení povinným z informací sdělených přímo její osobě. Domnívá se, že v patnáctidenní lhůtě je soudce povinen učinit úkon směřující k nařízení exekuce, případně úkon směřující k prověření podmínek nařízení exekuce. I z etického hlediska sledává svůj postup za bezchybný, neboť předsedkyni předložila oznámení o své podjatosti. Navrhuje prověření všech spisů, v nichž rozhodovala navrhovatelka od roku 1991, za účelem zjištění, kolik řízení se týká přímých příbuzných předsedkyně soudu, toto prověření navrhuje i ohledně ostatních soudců. Dále žádá vyžádání stanoviska Krajského soudu v Plzni k etickému postupu soudců v těchto věcech.

K bodu 3 návrhu, tj. nedodržení lhůty při rozhodování o nařízení exekuce, odkázala na problémy v činnosti kanceláře vyřizující spisy Nc a EXE. Při změnách v osobě vedoucí kanceláře docházelo v minulosti k četným problémům při manipulaci se spisy. V březnu 2010 odešla vedoucí kanceláře M. T., poté došlo k naprostému ochromení fungování kanceláře. Kancelář byla uzamčena, spisy se zde hromadily. Předsedkyně soudu vyčkávala, zda se tato vedoucí kanceláře po ukončení pracovní neschopnosti vrátí a zajistila pouze sporadické zastupování ostatními pracovníci, které zároveň vykonávaly i jinou činnost. Za této situace docházelo k dlouhým průtahům, např. od doručení podání účastníků soudu a následnému přidělení konkrétnímu soudci, což je možno ověřit z obsahu jednotlivých spisů. Docházelo k tomu, že mezi datem, které je v počítačové evidenci vyznačeno jako den přidělení spisu soudci, a mezi skutečným datem předání spisu, bylo několik dnů prodlení (pět i více dnů). V důsledku tohoto jevu může být soudce viněn z porušení svých povinností, tj. že v patnáctidenní lhůtě nenařídí exekuci. Kárně obviněná soudkyně proto nesouhlasí s názorem navrhovatelky, že je odpovědná za opožděné rozhodování ve spisech uvedených v návrhu na zahájení kárného řízení. Dle kárně obviněné soudkyně za tento stav naopak nese odpovědnost navrhovatelka, která nezajistila řádným způsobem chod kanceláře exekučního oddělení. Soudkyně též nesouhlasí s tvrzením, že navrhovatelka se o porušování povinností v souvislosti s vyřizováním exekučních věcí dozvěděla od dozorčí úřednice. Popsaný stav na oddělení je navrhovatelce dobře znám od doby jeho vzniku, neboť též vyřizuje tuto agendu.

Kárně obviněná soudkyně navrhla prověřit, zda i ostatní soudci dodržovali lhůty k nařizování exekucí. Pokud navrhovatelka žádá řádné plnění povinností, musí k tomu zajistit odpovídající podmínky. Kárně obviněná soudkyně poukazuje na skutečnost, že ve spisech, které jí jsou přidělovány, nedochází k řádnému vyznačení data skutečného předání spisu soudci.

III. Ústní jednání, dokazování

Při ústním jednání konaném navrhovatelka vzala zpět návrh týkající skutku uvedeného pod bodem 2), tj. nevhodného chování kárně obviněného soudkyně, kterého se měla dopustit při jednání dne 10. 1. 2011. K odůvodnění zpětvzetí uvedla, že toto jednání se mělo týkat pouze

osoby navrhovatelky, v porovnání s ostatními skutky se jedná o méně závažné pochybení. Na návrhu ohledně dalších dvou skutků, tj. ad 1) a ad 3) však trvá, důvody přednesla shodně s odůvodněním návrhu na zahájení řízení.

Kárně obviněná soudkyně při výslechu především odkázala na své písemné vyjádření. K postupu ve věci, kde byl povinným její syn, doplnila, že učinila pouze jeden úkon – dotaz na exekutora, neboť věděla, že pohledávka je již uhrazena. Domnívá se, že tento postup je v souladu se zákonem. Ve věci nebyly splněny podmínky pro nařízení exekuce, z tohoto důvodu měla právo před svým vyloučením provést tento neodkladný úkon. Dále již ve věci nerozhodovala a oznámila svou podjatost. K dotazu předsedkyně senátu výslovně uvedla, že informaci o tom, že pohledávka v této věci byla uhrazena, získala z osobního sdělení svého syna.

K průtahům vytýkaným pod bodem 3) návrhu uvedla, že zákonem stanovenou 15denní lhůtu v podstatě nelze dodržet, zvláště za situace, kdy se věnuje i dalším občanskoprávním věcem. Uvedená lhůta běží i v případech, kdy soudce např. čerpá dovolenou, v průběhu jeho nepřítomnosti na pracovišti mu napadají věci, které mají být vyřízeny v takto krátké lhůtě. Domnívá se, že tuto agendu by měl vyřizovat pomocný aparát a nikoliv přímo soudce. Dále upozornila na skutečnost, že informace v ISAS ne vždy odpovídají realitě, v minulosti bylo zjištěno několik případů, kdy byl skutečný stav odlišný od evidovaného. Zpětně tedy nelze bez pochybností ověřit, kdy přesně jí byly jednotlivé spisy k nařízení exekuce skutečně fyzicky předloženy a kolik dnů zbývalo do konce zákonem stanovené lhůty. Kárně obviněná soudkyně vyslovila přesvědčení, že lhůtu 15 dnů k nařízení exekuce soudem je nutno počítat ode dne, kdy je spis předložen přímo soudci.

Navrhovatelka na dotaz senátu potvrdila, že před předložením spisu soudci je nutno provést administrativní úkony, i když je kladen důraz na jejich co nejrychlejší provedení, spis se k soudci dostane s určitou prodlevou. Počátek lhůty stanovené exekučním řádem k nařízení exekuce je však dle navrhovatelky nutno odvozovat ode dne, kdy soudu dojde návrh, jiný výklad není přípustný. Dále uvedla, že na exekučním oddělení bohužel není vyšší soudní úřednice nebo tajemnice, jejíž pomoci by soudci mohli využívat.

Při jednání byl konstatován obsah příloh zaslaných navrhovatelkou, tj. záznamy o kontrole spisů 11 Nc a 11 EXE. Dále byl proveden důkaz konstatováním obsahu spisu vedeného OS pod sp. zn. 11 EXE 3481/2010. Z obsahu spisu bylo kárným senátem zjištěno, že návrh byl doručen soudu dne 31. 8. 2011. Oprávněnou ve věci je Západočeská univerzita v Plzni, povinným je D. D. Na č. l. 8 (verte) je pokyn JUDr. D. ze dne 13. 9. 2010 k zaslání přípisu exekutorovi, zda ze strany povinného byla již dlužná částka uhrazena. Dle razítka kanceláře byl tento pokyn přijat kanceláří dne 8. 11. 2010, není zde další záznam o jeho vypravení. Následuje záznam soudkyně ze dne 13. 12. 2010, dle něhož byl spis nalezen na lhůtě a nebyl vypraven, včetně pokynu k novému vypravení. Dle záznamu kanceláře byl vypraven dne 3. 1. 2011. Na č. l. 10 tohoto spisu je odpověď exekutora ze dne 25. 1. 2011, dle něhož exekuce již byla plně uhrazena. Dne 26. 1. 2011 soudkyně dala pokyn k předložení spisu předsedkyni soudu s oznámením její podjatosti. Soudkyně zde uvádí, že povinný je jejím synem a z tohoto důvodu by nebyla schopna postupovat objektivně. Na č. l. 16 je založen přípis exekutora, který sděluje, že exekuce byla doplacena poslední platbou ze dne 1. 12. 2010. Z obsahu spisu bylo dále zjištěno, že řízení bylo zastaveno z důvodu zpětvzetí návrhu oprávněnou. Další průběh řízení není pro předmětné kárné řízení relevantní.

Navrhovatelka i kárně obviněná soudkyně shodně konstatovaly, že nezpochybnují obsah spisů, v nichž jsou shledávány dle bodu 3) průtahy a netrvaly na provedení důkazu čtením obsahu těchto spisů.

Navrhovatelka ve své závěrečné řeči zdůraznila, že postup soudkyně ve věci vedené pod sp. zn. 11 Exe 3481/2010 nebyl správný, soudkyně porušila § 15 odst. 1 o. s. ř. JUDr. D. si musela být od počátku, kdy spis převzala, vědoma toho, že povinný je jejím synem. Za této situace mohla ve věci činit pouze úkony, které nesou odkladu, tímto úkonem v exekučním řízení není ověřeno uhrazení dluhu, ze spisu navíc nic nasvědčujícího jeho zaplacení nevyplývalo. Dle názoru navrhovatelky došlo dokonce ke zmaření exekuce. Kárně obviněná soudkyně sama připustila, že informaci o uhrazení pohledávky získala mimo řízení od syna, ze spisu nic takového nevyplývalo. Dle sdělení exekutora však byl dluh plně uhrazen až 1. 12. 2010, tedy dlouho po podání návrhu na nařízení exekuce. Ohledně vytýkaných průtahů navrhovatelka nesouhlasila s názorem kárně obviněné soudkyně, dle něhož 15denní lhůta k nařízení exekuce začíná běžet předáním spisu soudci. Počátek lhůty je odvozen ode dne, kdy je návrh doručen soudu. Je zřejmé, že lhůta je krátká, ale ostatní soudci s jejím dodržením nemají výrazné potíže, pokud nastane situace, kdy tuto lhůtu z objektivních důvodů nelze dodržet, navrhovatelka je ochotná ji individuálně řešit, pokud o to soudce požádá. Navrhovatelka též nezpochybnuje přetížení soudců, které je však obecným problémem okresních soudů, stejně tak nedostatečný počet odborného aparátu.

Dle navrhovatelky bylo v řízení prokázáno, že kárně obviněná soudkyně porušila povinnosti soudce, konkrétně povinnosti uložené § 15 odst. 1 o. s. ř. a § 44 odst. 3 exekučního řádu a též § 80 zákona o soudech a soudcích. JUDr. D. jednala tak, že narušila důvěru v nestrannost rozhodování soudu. Za toto kárné provinění navrhuje uložit kárné opatření v podobě snížení platu o 30 % po dobu 1 roku.

Kárně obviněná soudkyně v závěrečné řeči navrhla vydat zprošťující rozhodnutí. Domnívá se, že před oznámením o vyloučení ve výše uvedené věci byla oprávněna učinit dotaz na exekutora ohledně uhrazení dlužné částky. Uvedla výslovně, že nechápe, proč exekutor nedal na vědomí oprávněnému, že dlužná částka byla uhrazena. Pokud má soudce informaci o splnění povinnosti, pak má být exekuce zastavena.

K průtahům při nařizování exekucí uvedla, že je povinností vedení soudu zabezpečit podmínky pro dodržení lhůty uvedené v § 44 odst. 3 exekučního řádu, tj. zejména, aby soudci byly spisy překládány včas a nikoliv s prodloužením několika dnů.

IV. Hodnocení důkazů

Kárný senát vyhodnotil důkazy provedené při ústním jednání po pečlivém uvážení všech okolností případu jednotlivě i v jejich souhrnu. Nejprve bylo z dokumentů týkajících se provedení prověrky v senátu kárně obviněného soudkyně ověřeno zachování subjektivní i objektivní lhůty k podání návrhu na zahájení řízení. Dle § 9 odst. 1 zákona č. 7/2002 Sb. musí být tento návrh podán nejpozději do 6 měsíců ode dne, kdy se navrhovatel dozvěděl o skutečnostech týkajících se kárného provinění, které jsou rozhodné pro podání návrhu (subjektivní lhůta). Vedení Okresního soudu v Tachově se dozvědělo o skutku uvedeném pod bodem 1) návrhu na zahájení kárného řízení dne 6. 1. 2011 a o skutku uvedeném pod bodem 3) návrhu v průběhu prověrky spisů provedené dne 14. 1. 2011. Vzhledem k tomu, že návrh byl podán dne 20. 1. 2011, byla šestiměsíční subjektivní lhůta zachována ve vztahu k oběma vytýkaným skutkům. Kárný senát prověřil v rámci kontroly podmínek řízení též zachování objektivní lhůty, neboť ke všem

vytýkaným skutkům došlo v časovém rámci tří let od podání návrhu, tj. v období od 20. 1. 2008 do 20. 1. 2011.

Kárný senát při ústním jednání zamítl provedení některých důkazů (konkrétní výčet viz protokol o jednání ze dne 19. 10. 2011). Část těchto důkazů se vztahovala ke skutku uvedenému pod bodem 2), který vzala navrhovatelka zpět. U dalších důkazů kárný senát shledal, že jejich provedením by nebyly zjištěny či objasněny skutečnosti, které jsou v dané věci předmětem řízení, tj. definované v bodech 1 a 3 návrhu na zahájení řízení. Navrhovatelka učinila předmětem řízení pouze postup kárně obviněné soudkyně při včasné neoznámení podjatosti a dále nečinnost v celkem 100 exekučních věcech. Kárný senát v řízení zjišťuje, zda se skutek definovaný v návrhu na zahájení řízení stal, zda je kárným proviněním, dále je posuzováno zavinění kárně obviněného soudce, pouze v tomto rámci probíhá dokazování. Je zřejmé, že vytýkaná jednání jsou ovlivňována mnoha skutečnostmi, vzhledem k velmi složitému systému soudní činnosti je možno téměř vždy nalézt provázanost s velkým množstvím jevů, které by bylo možno dokazovat. Je však povinností kárného senátu vést řízení efektivně a veškeré úkony směřovat k rozhodnutí ve věci samé. S tím souvisí povinnost provádět pouze takové důkazy, jejichž prostřednictvím bude zjištěn skutečný stav věci v rozsahu, který umožňuje ve věci bez pochybností rozhodnout. Lze tedy konstatovat, že výsledkem ostatních soudců předmětného soudu, administrativních pracovníků případně soudců vyššího stupně ohledně podrobností týkajících se činnosti kárně obviněné soudkyně, systému administrativních činností na OS, vztahů mezi soudci, vedením a administrativním aparátem, by mohly být zjištěny skutečnosti, které by doplnily zjištěný skutkový stav věci, avšak nikoliv zásadním způsobem, přičemž pouze takový předpoklad by odůvodňoval provedení takto rozsáhlého dokazování. Kárně obviněná soudkyně ani navrhovatelka u svých důkazních návrhů nevedly dostatečně přesvědčivě, jakým způsobem by takto získaná zjištění mohla ovlivnit rozhodnutí ve věci samé. Rozhodnutí o kárném provinění nemůže zpravidla ovlivnit ani poukaz na ojedinelé negativní jednání jiného soudce, který za něj nebyl kárně stíhán. Pokud z tvrzení tohoto druhu nelze dovodit, že podání kárného návrhu je důsledkem diskriminačního jednání vedení soudu (přičemž by toto tvrzení muselo být důvěryhodné a alespoň pravděpodobné, podloženo návrhy relevantních důkazů), zůstává předmětem kárného řízení pouze jednání obviněného soudce. Kárný senát dospěl k závěru, že skutečný stav věci potřebný k rozhodnutí byl dostatečně zjištěn i bez provedení dále navrhovaných důkazů, proto je zamítl.

Předmětem dokazování a hodnocení ze strany kárného senátu tedy bylo následně tvrzení navrhovatelky uvedené pod body 1) a 3) návrhu na zahájení řízení, přičemž kárný senát dospěl k následujícím závěrům:

V řízení bylo prokázáno (a tato skutečnost byla mezi účastníky nesporná), že kárně obviněná soudkyně v exekuční věci, v níž byl povinným její syn, učinila poté, kdy jí věc byla předložena k rozhodnutí o nařízení exekuce, dotaz na exekutora, zda dlužná pohledávka již byla uhrazena. Dle svého vlastního tvrzení tento dotaz vznesla na základě informace o úhradě dluhu, kterou jí sdělil její syn. Kárný senát dospěl k závěru, že tento postup je v rozporu s § 15 odst. 1 o. s. ř., který ukládá soudci oznámit skutečnost, pro kterou je vyloučen z projednávání věci, předsedovi soudu neprodleně poté, kdy se o této skutečnosti dozví; v řízení lze zatím učinit jen takové úkony, které nesnesou odkladu. Kárně obviněná soudkyně musela ihned po předložení předmětného spisu zjistit, že povinným je její syn, což je bezesporu důvod pro vyloučení z projednávání dané věci. Kárně obviněná soudkyně však namísto oznámení této skutečnosti předsedkyni soudu učinila úkon, který dle kárného senátu nelze označit za bezodkladný, svoji podjatost oznámila až poté, kdy v exekučním řízení zajistila svému synovi časový prostor pro uhrazení dlužné částky.

Skutečnost, zda povinný dobrovolně splnil povinnost uloženou mu exekučním titulem již před zahájením exekuce, soud při nařízení exekuce v souladu s § 44 odst. 3 exekučního řádu obecně nezkontroluje a není zahrnována mezi podmínky řízení ověřované před jeho zahájením. Soud v žádném případě nečiní v každém řízení o návrhu na nařízení exekuce dotaz na exekutora, zda dluh byl povinným dobrovolně uhrazen. Tím spíše se nemůže jednat o bezodkladný úkon ve smyslu § 15 odst. 1 o. s. ř. V předmětné věci nebylo z návrhu na nařízení exekuce ani z přiložených listin zřejmé, že by povinný již dluh uhradil. Pokud by tedy soudkyně neměla informace zjištěné na základě osobního sdělení svého syna, případně nechtěla dotaz vznést pouze z vlastní iniciativy z důvodu svého vztahu k povinnému, pak by nebyl dán žádný důvod návrhu na nařízení exekuce nevyhovět. Z obsahu spisu zn. 11 EXE 3481/2010 bylo navíc zjištěno, že v době vznesení dotazu na exekutora, tj. 13. 9. 2010, dluh povinného uhrazen nebyl, k tomu došlo až 1. 12. 2010 (čl. 16 spisu).

Institut vyloučení soudců z důvodů uvedených v § 14 o. s. ř. je určen k zajištění, aby řízení vedl a ve věci rozhodoval soudce pouze na základě skutečností, které byly zjištěny v rámci vedeného řízení, a naopak bylo vyloučeno, aby do řízení zasahoval soudce, který má o věci poznatky nabyté jinak, nežli při výkonu své činnosti, či má k věci z jakéhokoliv jiného důvodu jiný nežli neutrální vztah. Vedení řízení nestranným soudcem patří k základním zásadám a předpokladům spravedlivého procesu. Kárně obviněná soudkyně uvedené ustanovení porušila a v důsledku toho i zásadu rovnosti účastníků, neboť v projednávané věci využila osobní informace povinného – svého syna, a na základě těchto informací postupovala ve věci odlišným způsobem, nežli by činil jiný nezávislý soudce bez těchto informací. Z jejího jednání je zjevné, že se snažila odvrátit nařízení exekuce proti svému synovi, případně mu zajistit časový prostor pro dobrovolné uhrazení dlužné částky. Kárně obviněná soudkyně navíc toto jednání, které kárný senát shledává jako exemplární příklad porušení základních povinností soudce, následně obhajovala, nebyla schopná shledat či připustit jeho škodlivost, a to ani s odstupem času a na základě jednoznačné a srozumitelné argumentace vedení soudu. Tímto jednáním, které bylo vědomé a tedy bezpochyby zaviněné, naplnila skutkovou podstatu kárného provinění, neboť zaviněně porušila svou výše citovanou povinnost uloženou § 15 o. s. ř., a dále též závažným způsobem ohrozila důvěru v nestranné a spravedlivé rozhodování soudů.

Kárně obviněná soudkyně byla zproštěna návrhu v části, ve které jí navrhovatelka vytýkala průtahy, které nastaly ve výše uvedené věci z důvodu zaslání nedůvodného dotazu na exekutora. Pokud kárný senát dospěl k závěru, že kárně obviněná soudkyně měla ihned po předložení spisu oznámit svoji podjatost a nečinít ve věci žádné úkony, přičemž opačným postupem spáchala kárné provinění, pak je logicky vyloučeno, aby byla zároveň uznána vinnou za nečinnost v této věci. Prodloužení řízení před soudem, ke kterému v důsledku porušení povinností kárně obviněného soudkyně došlo, je průvodním důsledkem nesrovnatelně závažnějšího provinění, za které byla uznána vinnou.

Podle § 87 odst. 1 zákona č. 6/2002 Sb. je kárným proviněním též zaviněné porušení povinností soudce, jimiž soudce ohrožuje důvěru ve spravedlivé rozhodování. Pojem spravedlivého rozhodování soudů zahrnuje i rozhodování soudů ve lhůtách, které odpovídají povaze a závažnosti jednotlivých věcí. Pokud tedy soudce v řízení nečiní úkony v odpovídajících lhůtách, je toto jednání způsobilé ohrozit důvěru ve spravedlivé rozhodování soudů. Nevyřízení konkrétní věci v odpovídající lhůtě (bez existence objektivní překážky takového stavu) negativně postihuje účastníky sporu. Je však třeba zdůraznit, že přestože § 44 odst. 3 exekučního řádu zcela jednoznačně stanoví pro nařízení exekuce patnáctidenní lhůtu, nelze každý dílčí případ nedodržení této lhůty v řádu jednoho či několika dnů bez dalšího označit za kárné provinění ve smyslu § 87 odst. 1 zákona č. 6/2002 Sb. Dle názoru kárného senátu musí mít jednání,

keré by naplnilo skutkovou podstatu kárného provinění, určitou intenzitu. V případě nečinnosti je jedním z faktorů určujících tuto intenzitu délka případného průtahu.

Navrhovatelka v části 3 návrhu na zahájení řízení soudkyni vytýkala nedodržení uvedené lhůty ve velkém počtu věcí, avšak jednalo se o zcela marginální časové úseky – více než polovina vytýkaných nečinností je v délce 1 – 2 dnů,^{3/4} všech nečinností jsou průtahy do tří dnů, k nejdelšímu překročení lhůty došlo ve dvou případech, kdy se jednalo o 10 dnů. Přestože se jedná v každém případě o negativní jev, tj. opakované nedodržení zákonem stanovené lhůty, vzhledem k takto velmi krátkým časovým prodlevám v řízení kárný senát dospěl k závěru, že toto jednání kárně obviněné soudkyně svou intenzitou nedosahuje kárného provinění. Navrhovatelkou uvedené nečinnosti v řádu dnů totiž nelze hodnotit bez přihlédnutí k tomu, že soudkyni byly spisy fyzicky předávány v různě dlouhých intervalech po doručení návrhu soudu, od něhož se lhůta v § 44 odst. 3 exekučního řádu odvíjí. Tato skutečnost by sama o sobě nebyla důvodem pro zproštění obvinění z nečinnosti, pokud by případná nečinnost soudce dosahovala delší prodlevy, než v tomto případě, a pokud by zavinění soudkyně za prodlevy nebylo ovlivněno dalšími skutečnostmi, zde zejména nedostatkem odborného aparátu, který je v exekučním řízení velmi podstatnou oporou, možnými komplikacemi vyplývajícími z nemoci vedoucí kanceláře. Tyto okolnosti nelze v žádném případě přičíst ani k zavinění navrhovatelky, ale při velmi krátkých průtazích vytýkaných soudkyni nelze jejich vliv zcela vyloučit. Kárný senát zdůrazňuje, že závěr vyslovený v předmětné věci není výzvou k toleranci ohledně nedodržování zákonem stanovených lhůt či ke zlehčování jejich významu. Kárný senát dospěl k vyslovenému rozhodnutí pouze na základě specifických skutkových okolností projednávané věci, tj. velkého počtu exekučních věcí projednávaných kárně obviněnou soudkyní, bez opory vyššího soudního úředníka či asistenta, a při zohlednění velmi krátkých prodlev při nařízení exekuce.

Kárný senát proto neposoudil ve věcech uvedených ve výroku II. 2 tohoto rozhodnutí marginální překročení lhůty v řádu pouze několika málo dnů jako nečinnost naplňující skutkovou podstatu kárného provinění, a v této části JUDr. D. kárného obvinění zprostil.

Kárný senát zastavil řízení ohledně jednání kárně obviněné soudkyně popsaného pod bodem 2) návrhu, které se týkalo tvrzeného nevhodného chování vůči navrhovatelce, neboť navrhovatelka při ústním jednání vzala tuto část návrhu výslovně zpět.

IV. Závěr

Jednání kárně obviněné soudkyně uvedené v části bodu 1) a v bodu 2) bylo z výše uvedených důvodů kárným senátem shledáno jako kárné provinění ve smyslu § 87 odst. 1 zákona č. 6/2002 Sb. Dle tohoto ustanovení je kárným proviněním soudce zaviněné porušení jeho povinností, jakož i zaviněné chování nebo jednání, jímž soudce narušuje důstojnost soudcovské funkce nebo ohrožuje důvěru v nezávislé, nestranné, odborné a spravedlivé rozhodování soudů. Včasným neoznámením podjatosti a prováděním úkonů ve věci, v níž byl jedním z účastníků řízení syn kárně obviněné soudkyně, byla zjevně a velmi vážně narušena důvěra v nestranné rozhodování soudů. Naopak vzhledem k výše uvedeným skutečnostem kárný senát dospěl k závěru, že porušení povinností soudce rozhodnout o nařízení exekuce ve lhůtě stanovené § 44 odst. 3 exekučního řádu v daném případě nedosáhlo pro nízkou intenzitu naplnění skutkové podstaty kárného provinění.

Při úvaze, jaké kárné opatření kárně obviněné soudkyni uložit, hodnotil kárný senát především závažnost tohoto kárného provinění. Ta je v projednávané věci dána zjevným porušením jedné ze základních povinností soudce, tj. nečinit úkony ve věci, ke které má osobní

vztah. Kárný senát považoval za přitěžující okolnost to, že kárně obviněná soudkyně své pochybení odmítala připustit, a to ani po opakovaném rozboru situace ze strany vedení soudu. Naopak, byla zcela přesvědčena o správnosti svého jednání, kterou obhajovala i před kárným senátem. Nedostatek sebereflexe v tomto ohledu dle názoru kárného senátu nelze odůvodňovat jiným právním názorem ohledně neodkladnosti provedení úkonu.

Navrhovatelka se domáhala uložení kárného opatření v podobě snížení platu o 30 % na dobu 1 roku. Kárný senát nebyl návrhem navrhovatelky na uložení kárného opatření vázán (§ 9 odst. 2 zákona č. 7/2002 Sb.). Bylo nutno zohlednit, že v podstatné části byla soudkyně zproštěna. Dospěl však k závěru, že uložení opatření ve formě důtky by vzhledem k závažnosti shledaného provinění nebylo dostatečné. Vzhledem ke všem výše uvedeným skutečnostem tak kárný senát dospěl k závěru, že prokázanému kárnému provinění kárně obviněné soudkyně a jejímu částečnému zproštění odpovídá kárné opatření podle § 88 odst. 1 písm. b) zákona č. 6/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a to snížení platu o 15 % na dobu 6 měsíců, počínaje měsícem následujícím po právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í: Odvolání proti rozhodnutí v kárném řízení **n e n í** přípustné.

V Brně dne 19. října 2011

Mgr. Daniela Zemanová
předsedkyně kárného senátu